

ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ਬੀਤ ਜੈਰੈ ਬੀਤ ਜੈਰੈ ਜਨਮੁ ਅਕਾਜੁ ਰੇ ॥ ਨਿਸਿ ਦਿਨੁ ਸੁਨਿ ਕੈ
ਪੁਰਾਨ ਸਮਝਤ ਨਹ ਰੇ ਅਜਾਨ ॥ ਕਾਲੁ ਤਉ ਪਹੁਚਿਓ ਆਨਿ ਕਹਾ ਜੈਰੈ ਭਾਜਿ ਰੇ ॥੧ ॥
ਰਹਾਉ ॥ ਅਸਥਿਰੁ ਜੇ ਮਾਨਿਓ ਦੇਹ ਸੇ ਤਉ ਤੇਰਉ ਹੋਇ ਹੈ ਖੇਹ ॥ ਕਿਉ ਨ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮੁ
ਲੇਹਿ ਮੂਰਖ ਨਿਲਾਜ ਰੇ ॥੧॥ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਹੀਏ ਆਨਿ ਛਾਡਿ ਦੇ ਤੈ ਮਨ ਕੇ ਮਾਨੁ ॥ ਨਾਨਕ
ਜਨ ਇਹ ਬਖਾਨਿ ਜਗ ਮਹਿ ਬਿਰਾਜੁ ਰੇ ॥੨॥੪॥ {ਪੰਨਾ 1352-1353}

ਪਦ ਅਰਥ:- ਜੈਰੈ—ਜਾਇਗਾ। ਬੀਤ ਜੈਰੈ —ਗੁਜਰ ਜਾਇਗਾ। ਅਕਾਜੁ —(ਅ-ਕਾਜੁ) ਅਸਫਲ,
ਜੀਵਨ-ਮਨੋਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ। ਰੇ —ਹੇ ਭਾਈ! ਨਿਸਿ—ਰਾਤ। ਰੇ ਅਜਾਨ —ਹੇ ਬੇ-
ਸਮਝ! ਹੇ ਮੂਰਖ! ਕਾਲੁ—ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾ। ਆਨਿ —ਆ ਕੇ। ਭਾਜਿ—ਭੱਜ ਕੇ। ਕਹਾ —ਕਿੱਥੇ?।1।
ਰਹਾਉ।

ਅਸਥਿਰੁ—ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ। ਜੇ ਦੇਹ —ਜਿਹੜਾ ਸਰੀਰ। ਮਾਨਿਓ—ਤੂੰ ਮੰਨੀ ਬੈਠਾ ਹੈਂ।
ਤਉ—ਤਾਂ। ਹੋਇ ਹੈ —ਹੇ ਜਾਇਗਾ। ਖੇਹਿ —ਮਿੱਟੀ, ਸੁਆਹ। ਕੇ—ਦਾ। ਕਿਉ ਨ ਲੇਹਿ —ਤੂੰ ਕਿਉਂ
ਨਹੀਂ ਜਪਦਾ? (ਲੇਹਿ)। ਮੂਰਖ ਨਿਲਾਜ ਰੇ—ਹੇ ਮੂਰਖ! ਹੇ ਬੇ-ਸ਼ਰਮ!।1।

ਹੀਏ—ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ! ਆਨਿ—ਲਿਆ ਰੱਖ। ਤੈ—ਤੂੰ। ਕੇ—ਦਾ। ਮਾਨੁ—ਅਹੰਕਾਰ। ਇਹੈ—ਇਹ ਹੀ।
ਬਖਾਨਿ—ਬਖਾਨੈ, ਆਖਦਾ ਹੈ। ਮਹਿ—ਵਿਚ। ਬਿਰਾਜੁ—ਰੋਸ਼ਨ ਹੋ, ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉ।2।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਭਾਈ! (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ) ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ (ਦਾ ਸਮਾ) ਜਨਮ-ਮਨੋਰਥ
ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੀ ਲੰਘਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ , ਗੁਜਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇ ਮੂਰਖ ! ਰਾਤ ਦਿਨ
ਪੁਰਾਣ (ਆਦਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ) ਸੁਣ ਕੇ (ਭੀ) ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ (ਕਿ ਇਥੇ ਸਦਾ
ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਰਹਿਣਾ)। ਮੌਤ (ਦਾ ਸਮਾ) ਤਾਂ (ਨੇੜੇ) ਆ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ (ਦੱਸ, ਤੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ) ਭੱਜ ਕਿੱਥੇ
ਚਲਾ ਜਾਹਿੰਗਾ।1। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਮੂਰਖ! ਹੇ ਬੇ-ਸ਼ਰਮ! ਜਿਸ (ਆਪਣੇ) ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੂੰ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਮਝੀ ਬੈਠਾ
ਹੈਂ, ਤੇਰਾ ਉਹ (ਸਰੀਰ) ਤਾਂ (ਜ਼ਰੂਰ) ਸੁਆਹ ਹੋ ਜਾਇਗਾ। (ਫਿਰ) ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ
ਨਹੀਂ ਜਪਦਾ?।1।

ਦਾਸ ਨਾਨਕ (ਤੈਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁੜ) ਇਹ ਗੱਲ ਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ (ਆਪਣੇ) ਮਨ ਦਾ ਅਹੰਕਾਰ ਛੱਡ
ਦੇਹ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ (ਆਪਣੇ) ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਸਾ ਲੈ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੁਚੱਜਾ ਜੀਵਨ

ਜੀਉ2141